

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Бердянський державний педагогічний університет
Вінницький державний педагогічний університет імені М. Коцюбинського
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Донбаський державний педагогічний університет
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Запорізький національний університет
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Київський університет імені Бориса Грінченка
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Львівський національний університет імені Івана Франка
Мукачівський державний університет
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Ужгородський національний університет
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Херсонський державний університет
Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ ТА СТУДЕНТІВ**

Вип. 8

м. Бердянськ, м. Вінниця, м. Донецьк, м. Дрогобич, м. Житомир, м. Запоріжжя, м. Івано-Франківськ, м. Ізмаїл, м. Київ, м. Кропивницький, м. Львів, м. Луцьк, м. Мукачево, м. Ніжин, м. Одеса, м. Тернопіль, м. Ужгород, м. Умань, м. Харків, м. Херсон, м. Чернівці, м. Чернігів

2022 р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гібридна війна: in verbo et in praxi: монографія / Донецький національний університет імені Василя Стуса / під. заг. ред. проф. Р.О. Додонова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 412 с.
2. Ковальов Д. В., Пономаренко А. Б. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВПЛИВ НА ДІТЕЙ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ НА ДОНБАСІ URL: <https://jpl.donnu.edu.ua/article/view/7310/7335> (дата останнього перегляду 18.10 2022)
3. Конвенція про права дитини (редакція зі змінами, схваленими резолюцією 50/155 Генеральної Асамблеї ООН від 21 грудня 1995 р.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення 23.09.2022).

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НАВЧАННЯ

*Кірілова А., здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія, м.Запоріжжя*

У процесі становлення особистості молодшого школяра важливу роль відіграє навичка мислити критично. Ми притримуємось думки, що саме цю технологію досить легко «вбудувати» в будь-який урок початкової ланки [4, с. 5]. Адже процес розвитку критичного мислення не потребує матеріальних затрат, значної перебудови методик навчання чи методів роботи вчителів.

Критичне мислення – це мислення, яке передбачає розвинуте бажання бути логічним та послідовним [1, с. 2], вміння робити самостійні висновки та аргументувати власну позицію [2, с. 152], ставити під сумнів сприйняту інформацію. До мисленнєвих операцій, які беруть участь в процесі критичного мислення належать здатність бачити проблему, аналізувати факти, навичка порівняння, вміння робити висновки, генерувати ідеї, вміння оцінити та інтерпретувати, ухвалити певне рішення [3, с. 92]. На перший погляд це навички, які притаманні кожній людині, але не кожен вміє використовувати їх правильно та в потрібний час. На це буде впливати наявність попереднього досвіду, вплив колективу на кожного окремого учня, вплив нав'язаних дитині стереотипів та емоції. А з цього робимо висновок, що досить часто ми сприймаємо ситуацію не такою, яка вона є, а упереджено. Саме технологія критичного мислення, яка буде застосовуватись в період навчання в початковій школі вже на початку свідомого становлення особистості дасть змогу сформуванню навичку критично мислити.

Критичне мислення ґрунтується в тому числі й на певному рівні знань, але ці знання учні повинні прагнути отримати за допомогою самостійного дослідження, самостійної пізнавальної діяльності. Тобто учень повинен знання отримати в процесі діяльності, на власному досвіді, а не пасивно повторити за вчителем. Також в процесі засвоєння учнями початкової школи навичок критичного мислення слід вчити дискутувати та доводити свої думки, аргументувати. Проте слід зазначити, що й вчитель повинен дещо змінити свої погляди на освітній процес. Головне – прийняти аспект того, що правильних думок може бути багато і вони можуть відрізнитися від поглядів, які відображені в шкільних підручниках. Також вчитель повинен перетворити урок на спільну діяльність, яка буде супроводжуватись питаннями до дітей. І сприймати ці питання не лише як засіб перевірки знань, а й як джерело нових ідей та бачень ситуації. Також треба побачити й позитивну сторону гаджетів, адже вони можуть бути корисні в процесі навчання. Учням лише треба пояснити як працювати з інформацією, зробити акцент на тому, що інформація повинна бути достовірною та мати автора. Гаджети можуть допомогти й креативно презентувати результати дослідження.

Ще одним важливим аспектом в процесі запровадження технології критичного мислення є право на помилку. Помилки треба сприймати як шанс краще запам'ятати інформацію та можливість поглянути на ситуацію з іншого боку. А якщо виникла певна помилка, то можна провести роботу над нею, відповісти на питання «Як склалось, що ми не досягли бажаного результату?».

О. Пометун в своєму баченні технології критичного мислення пропонує ряд питань, які можуть допомогти вчителю абсолютно на будь-якому уроці сприяти розвиткові критичності мислення [4, с. 25–26]. Ці питання розподілені за рівнем включення мислення:

- здобуття знань/інформації: Що? Де? Коли? Скільки? Що відомо?
- розуміння інформації: Як ми можемо перефразувати? Як ти це розумієш?

– використання та застосування інформації: У яких ситуаціях це нам знадобиться? Кому це буде корисним? Що нам може зашкодити?

– аналіз: Які структурні елементи можемо виділити? До якої групи можемо віднести? Які причини цього? Як це працює? Які функції цього? Чим схоже/відмінне? Що можна побачити спільного? Який тут є взаємозв'язок?

– синтез: Про що нам це каже? Який з цього зробимо висновок?

– оцінювання: Це добре чи погано? Які можна визначити в цьому переваги/недоліки? Чи правильне/хибне це твердження? Чи є в цьому ефективність? Чи погоджуєшся ти з цією думкою?

Секрет цих питань в тому, що їх треба ставити в правильній послідовності, що буде в свою чергу сприяти побудові логічних зв'язків між предметами/явищами/інформацією. Крім цього є й методи, які також допоможуть в процесі розвитку критичного мислення: виключення зайвого, створення логічних ланцюжків, кошик/гроно ідей, дерево/кущ передбачень, таблиця «Знаємо – Хочемо дізнатися – Дізналися», кластери, мозковий штурм, назви одним словом, незакінчені речення, порівняльні таблиці, капелюхи Едварда де Бона та ін. Ці методи можна пропонувати в роботі з учнями і без наочних матеріалів. Саме тому їх можна використовувати без додаткової підготовки вчителя та під час обговорення будь-якої теми на будь-якому уроці.

Отже розвинуте критичне мислення здатне забезпечити молодшим школярам можливість думати таким чином, щоб досягати успіхів, бачити не одне рішення певної проблеми та бути терпимим до будь-якої ситуації. А правильно організований процес навчання може посприяти цьому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кроуфорд А. Методи викладання і навчання для розвитку критичного мислення учнів. Науково-методичний посібник для вчителів загальноосвітніх навчених закладів. Київ, 2006. URL: <https://naurok.com.ua/alan-krouford-tehnologi-rozvitku-kritichnogo-mislennya-uchniv-48147.html>.
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 2017. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
3. Пометун О. І. Критичне мислення як педагогічний феномен. *Український педагогічний журнал*. 2018. Вип. № 2. С. 89–98.
4. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ, 2020. 192 с.

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПОЗАУРОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

*Коваленко К., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Науковий керівник: Агаркова Н. кандидатка педагогічних наук, доцентка
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків*

Сьогодні проблема розвитку критичного мислення у молодшому шкільному віці є актуальною, оскільки розвивати мислення – означає розвивати вміння думати. Суспільство робить запит на освічену, креативну, підприємливу людину, яка самостійно приймає рішення, може запропонувати нові ідеї, способи вирішення тієї чи іншої проблеми. Щоб стати успішним, сучасному учню необхідно вміти аналізувати отримувану інформацію та виявляти головне, вміти сформулювати своє ставлення до отриманих знань, відмовитися від недостовірної, неактуальної та непотрібної інформації. Завдяки здібності нестандартно мислити виявляються нові шляхи вирішення проблем, вирішуються проблемні завдання, здійснюються відкриття, винаходи. У зв'язку з цим формування критичного мислення потрібно розпочинати вже з молодшого шкільного віку.

Технологію розвитку критичного мислення розробили американські педагоги Д. Стіл, К. Мередіт, Ч. Темпл, С. Уолтер. Передумовою до її створення стала зовсім нова суспільна та економічна ситуація, яка склалася у другій половині ХХ століття. Дана ситуація була пов'язана з безпрецедентним інформаційним вибухом, породженим появою комп'ютерних інформаційних технологій. За деякими оцінками, більшість з того, що знаємо зараз, через 10-15 років стане вже застарілим та непотрібним [3, с. 46-48]. Цілком можливо, що весь той обсяг інформації, який вчителі намагаються передати молодшим школярам у загальноосвітній

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Андрієвська Ю., Венгловська О. Змістове забезпечення співпраці школи та батьків у процесі формування навичок самооцінювання учнів початкової школи	1
Артюх Д., Бура А., Матвієнко О. Формування ціннісних орієнтацій у молодших школярів під час уроків ЯДС в освітньому хабі НПУ імені м. П. Драгоманова	3
Білотіл В., Іванова Л. Актуальні проблеми навчання, виховання та розвитку учнів молодшого шкільного віку в новій українській школі	5
Блощинська В., Десятник К. Теоретичні аспекти формування гуманістичних цінностей дітей молодшого шкільного віку	7
Бондар А., Коваль Т. Формування творчої особистості засобами образотворчого мистецтва	9
Бутенко С., Рудік М., Дубровська Л. Сучасний стан розвитку творчих здібностей учнів у початковій школі	11
Величко А., Бикова Т. Збереження емоційного здоров'я дітей молодшого шкільного віку в умовах війни	13
Волчанська О., Коханко О. Стан сформованості у молодших школярів наскрізного вміння висловлювати свою думку	15
Зикіна В., Луцінович С. Сімейне виховання як фактор впливу на формування фінансової компетентності учнів початкових класів	18
Івасюк У., Кіліченко О. Розвиток пізнавальних інтересів учнів молодшого шкільного віку	20
Кареліна О., Захарова Г. Формування фінансової грамотності молодших школярів: погляд з позиції сучасної педагогічної науки	22
Карпачов К., Лапшина І. Актуальність формування навичок інформаційної безпеки у молодших школярів, як складової їх інформаційної компетентності	24
Кіріллова А. Розвиток критичного мислення молодших школярів в умовах навчання	26
Коваленко К., Агаркова Н. Формування критичного мислення молодших школярів у позаурочній діяльності	27
Колєва Н., Кічук Н.В. Деякі аспекти виховання у молодших школярів ціннісного ставлення до професій сучасного села	29
Конарева А., Литвиненко І. Сімейні взаємовідносини в умовах цифровізації суспільства	31
Костюк Л., Барнич О. Розвиток комунікативних навичок учнів початкової школи на уроках української мови	33
Коропецька О., Кіліченко О.І. Формування гуманістичних якостей в учнів молодшого шкільного віку	35
Кулявець Г., Луцан Н.І., Проблеми навчання швидкочитання в початковій школі	36
Кучер І., Дубовик С. Організаційно-методичні основи засвоєння фразеології на уроках української мови в початковій школі	39
Лук'янова Д., Рибенчук Н. Засоби та умови стимулювання навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів у новій українській школі	41
Ляцевич К., Венгловська О. Програма «stop bullying» як засіб запобігання та подолання булінгу в середовищі початкової школи	43

Ожго С., Шищенко В. Позаурочна робота вчителя початкових класів у контексті вимог нової української школи	45
Парасюк І., Барнич О. Труднощі формування критичного мислення молодших школярів на уроках читання в нуш та умови для їх подолання	46
Певень К., Міненко А. Особливості формування здоров'язбережувальної компетентності в НУШ	48
Пересунько В., Сіранчук Н. Сюжетно-рольова гра як засіб формування образного мовлення	50
Пілецька І., Вінник Т.О. Технологія формувального оцінювання у сучасній початковій школі	52
Плаксун К., Шапошнікова І.М. Сутнісний аналіз поняття «самооцінка»	54
Поп'юк О., Струк А.В. Формування народознавчої компетентності молодших школярів на уроках «Я досліджую світ»	56
Прозор А., Єсьман І. Практичні аспекти формування пізнавального інтересу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор	58
Прохоренко Ю., Коханко О. Потенціал інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у патріотичному вихованні молодших школярів	60
Рагнева К., Балакірева В. Особливості залучення молодших школярів до благодійної діяльності	62
Романюк В., Цуркан Т. Батьківська компетентність у вихованні молодших школярів	63
Сенюк О., Васютіна Т. Методичні орієнтири формування предметних природничих умінь в учнів 2-го класу засобом спостережень за природою	65
Серьогова А., Іванюк Г.І. Формування природодоцільної поведінки учнів початкових класів	67
Сидорів В., Багрій М. Формування психологічного розвитку учнів початкової школи за допомогою літературних творів	69
Сокур Ю., Довга Т. Форми партнерської взаємодії вчителя з батьками	71
Стан А., Імбер В. Методика проведення гри як засобу активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках математики	73
Татарин І., Мачинська Н. Актуальні проблеми навчання, виховання та розвитку учнів молодшого шкільного віку нової української школи	76
Фролова Д., Прибора Т. Формування soft skills в умовах Нової української школи	77
Химич М., Коваль Т.В. Взаємодія вчителя, учнів та батьків в умовах нової української школи на засадах педагогіки партнерства	79
Чвіль Л., Литвиненко І.С. Вплив емоційної тривожності дитини молодшого шкільного віку на статусне положення в дитячому колективі та їх психокорекція	81
Шарапова Г., Скоромна М.В. Особливості розвитку відповідальності учнів початкових класів в Новій українській школі	84
Шукіна В., Зозуля К.В., Масюк О.М. Визначення первинного рівня сформованості пізнавального інтересу учнів початкової школи	86
Ясінська М., Луцан Н.І. Організація навчання учнів на групі подовженого дня	87

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА І СУЧАСНІСТЬ

Архіпова К., Лапшина І. Огляд додатків Google щодо використання на уроках української мови	91
Бедіна С., Пашко Л.В. Розвиток зв'язного мовлення учнів 4 класу засобами мнемотехніки на уроках української мови	93
Білокур І., Жовнич О. Проблема добору ігор для навчання читання англійською мовою у НУШ	95
Бондаренко Ю., Захарова Г.Б. Використання мобільних додатків на уроках математики в початковій школі	96
Войків Т., Ілійчук Л.В. Мультимедійні технології як засіб формування комунікативної компетентності молодших школярів	99
Гінчук Д., Пашко Л.В. Вивчення українського алфавіту з використанням мнемотехніки (1клас)	100
Гірняк С., Проц М. Особливості використання особистісно орієнтованої технології навчання в новій українській школі	103
Горбунова А., Ткаченко О. Технологія розв'язання винахідницьких задач як засіб формування креативності молодшого школяра	105
Дождікова Д., Гаврілова Л. Використання ігрових технологій на уроках іноземної (англійської) мови нової української школи	108
Драбинюк С., Демченко О. Театр як засіб розвитку комунікативних здібностей у дітей молодшого шкільного віку	109
Дунай М., Ябурова О. «Card-box» як ефективний засіб розвитку комунікативних навичок молодших школярів на уроках англійської мови	112
Єфименко А., Вікторенко І. Прогностична модель формування критичного мислення здобувачів початкової освіти на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	113
Жебровська К., Лозенко А. Формування у молодших школярів умінь працювати самостійно та в команді засобами використання у навчальному процесі інформаційних технологій	114
Клак А., Проц М. Проблемне навчання та способи розв'язання проблемних ситуацій	116
Клименко Д., Дубровський В. Організація інтерактивного уроку математики у початковій школі	118
Костко А., Луциньська О. Реалізація математичних проєктів на уроках інформатики у початковій школі	120
Кузьмич І., Іванюк Г. Морально-етичний розвиток учнів початкової школи засобами проблемних ситуацій	122
Кузьмич О., Костолович Т. Особливості інтегрованого навчання дітей молодшого шкільного віку засобами ігрових технологій	125
Левчук Д., Комарівська Н. О. Особливості використання інтерактивної технології «щоденні 5» на уроках мовного циклу в початковій школі	127
Лупінович С., Лапшина І. Трансформація форми уроку в початковій школі і підходів до управління ним	129
Лупир Д., Мухіна Т.Є. Використання платформи classdojo для організації дистанційного навчання здобувачів початкової освіти в умовах війни	131
Мартин О., Товканець Г.В. Індивідуалізація та інтеграція як особливості шведської освітньої системи	132

Назалевич О.В., Ілійчук Л.В. Особливості використання проектних технологій у процесі формування здобров'язбережувальної компетентності молодших школярів	133
Науменко І., Турчин Т. М. Історична ретроспектива хореографічного мистецтва	135
Охріменко І., Самойленко О. Проектування здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі початкової школи	137
Павлюк Т., Луцан Н.І. Інноваційні технології в початковій освіті	138
Плавюк А., Гавадзин О. Інновації технології з елементами stem-освіти на уроках української мови у початковій школі	140
Прасол Т., Васютіна Т. Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання методик lego у професійній діяльності	142
Прилепа А., Коваль В.О. Лепбукінг: історія виникнення та сучасність	143
Сінчук Ю., Філатова Л. Інтерактивні технології навчання як засіб розвитку творчої особистості молодшого школяра	145
Скрипаль Т., Киричок І. Використання технології розвитку критичного мислення під час вивчення мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі	147
Тарасенко Ю., Білоусова Н. Педагогічні умови розвитку пізнавальної активності учнів початкової школи за допомогою активних методів навчання	149
Ткаченко А., Шанскова Т. Інтерактивні технології навчання на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	151
Фатянова Т., Нестеренко М.М. Феномен кіберсоціалізації дітей у сучасному інформаційному суспільстві	153
Червінська Р., Сірант Н. Застосування lego-технологій у початковій школі	154
Щербатюк А., Себало Л. Формування здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів засобами казкотерапії	156
Шиптенко Т., Демченко Ю. Інновації в освітньому процесі початкової школи: історична ретроспектива і сучасність	158
Шишак А., Чайка В.М. Вміння безпечно поводитися в інтернеті: сутність та засоби формування в учнів початкової школи	160
Шпеко А., Стрілець С. Особливості використання цифрових технологій учителем під час соціально-емоційного навчання молодших школярів	162

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Багрій Д., Багрій М. Підвищення правової культури учнів в умовах сучасного освітнього середовища.	164
Беженар Є. Пальшкова І.О. Особливості організації здоров'язбережувальної діяльності у системі початкової освіти.	166
Бусько Ю., Рудницька Н. Особливості використання методів розвитку критичного мислення молодших школярів у контексті НУШ.	168
Власюк Т., Десятник К. Особливості формування підприємницької компетентності у молодшому шкільному віці.	171
Герич О., Коханко О. Теоретичний аналіз проблеми формування у молодших школярів навички співпрацювати.	173
Кобилецька О., Матішак М. Психоемоційна підтримка дітей та дорослих засобами творчої діяльності.	175

Ковальчук О., Васютіна Т. Формування дослідницьких умінь молодших школярів засобом екскурсій.	177
Ковач Ю., Товканець О. Самовиховання у соціалізації учнів початкових класів.	179
Кузнецова А. Урахування вікових особливостей молодших школярів при створенні освітнього середовища нової української школи з метою забезпечення оптимальних психолого-педагогічних та соціальних умов формування особистості учнів молодшого шкільного віку.	180
Панасюк А., Васютіна Т. Організація ранкових зустрічей у початковій школі: теорія і практик.	183
Рашкевич М. Організація розвивального освітнього середовища для здобувача освіти з ООП в початковій школі.	184
Ядчишина Д., Себало Л.І. Формування соціальної сфери всебічного розвитку дитини засобами lego-технологій.	186

ДИСТАНЦІЙНЕ І ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ

Бондаренко Ю.Р., Захарова Г.Б. Використання мобільних додатків на уроках математики в початковій школі	188
Лідіч А.,В., Васютіна Т.М. Дистанційне навчання молодших школярів в умовах воєнного стану із застосуванням програмного засобу MOOZABOOK	190
Рогова Н.В., Лимар Ю.М. Проєктна діяльність молодших школярів в умовах дистанційного навчання	192
Субашкевич Р.А., Проц М.О. Значення емоційного інтелекту в процесі навчання дітей молодшого шкільного віку	194
Чабала У.Ф., Максименко А.М., Васютіна Т.М. Віртуальні екскурсії як форма організації освітнього процесу молодших школярів в умовах дистанційного навчання	195
Шитік Ю.О., Бобро А.А. Особливості дистанційного навчання у початковій школі	197

ПРОБЛЕМА НАСТУПНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Гарван О., Кобилецька Л. В. Мовленевий етикет та особливості його виховання у дітей дошкільного віку	199
Гутарєва К.О., Саєнко Т.А. Теоретичні засади наступності дошкільної та початкової освіти в умовах нової української школи	200
Масник О., Матішак М.В. Вплив театральної діяльності на мистецько-творчій розвиток дошкільника	202
Попроцька Д.Ю., Рудницька Н.В. Роль дидактичних ігор та вправ у формуванні зв'язного мовлення в дітей старшого дошкільного віку	203
Саєвська О., Кічук Н.В. Виховання казкою як фактор запобігання асоціальних звичок дитини старшого дошкільного віку	205
Степанова Ю., Іванова Д.Г. Мнемотехніка як ефективний прийом розвитку мовлення дітей дошкільного віку на етапі підготовки до школи	206
Ужитчак Я.Ю., Дмитрів Р.В. Вплив фізкультурно-оздоровчої діяльності на розвиток психоемоційної сфери дітей дошкільного віку	208
Фульмес І.М., Кобилецька Л.В. Педагогічне спілкування та його особливості у професійній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти	210

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В СЕРЕДОВИЩІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Бакалінська Б., Демченко Ю.М. Організація інклюзивної освіти в середовищі Нової української школи	212
Бугай А., Жадленко І.О. Особливості розвитку зорової пам'яті дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвиненням мовлення III рівня в закладах загальної середньої освіти	213
Гребинюк А., Прибора Т.О. Розвиток емоційного інтелекту учнів молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами	215
Дудченко А., Литвиненко І.С. Проблема агресії молодших школярів на сучасному етапі та шляхи їх корекції	217
Євченко О. Використання технологій релаксації на уроках іноземної мови в початкових класах для підвищення працездатності здобувачів освіти з порушенням зору	219
Калуцька А., Кабельнікова Н. В. Формування навичок спілкування в учнів початкових класів з тяжкими порушеннями мовлення засобами альтернативної комунікації	220
Ковальська А., Матішак М.В. Вплив медіа на особистість дошкільника в сучасному інформаційному просторі	222
Крошка А., Кабельнікова Н. В. Використання інноваційних технологій в системі логопедичної роботи	223
Кулигіна А., Петриченко Н.Л. Створення адаптивного освітнього середовища для здобувачів освіти з порушенням зору	225
Олинець Н. І., Мачинська Н. І. Організація інклюзивної освіти в середовищі нової української школи	228
Лисенко Є.Д., Саєнко Т.А. Особливості розбудови інклюзивного середовища в закладах загальної середньої освіти	230
Лясковська М.С., Гордієнко Т.В. Особливості організації інклюзивного навчання в початковій школі	232
Нягу В., Кічук Н. В. Педагогіка партнерства – запорука успішності у створенні інклюзивного середовища в початковій школі	234
Пантелієнко А., Гордієнко Т.В. Деякі аспекти організації освітнього процесу в інклюзивному класі початкової школи	236
Пашкова М. А. Ушмарова В. В. Психолого-педагогічний супровід академічно обдарованих учнів в освітньому процесі початкової школи	238
Перката А., Колбіна Л.А. Застосування арт-терапевтичних методик у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами	240
Попівща І.І., Шугай Я.М. Профілактика булінгу у роботі з молодшими школярами»	242
Саєнко Т.А. Особливості розбудови інклюзивного середовища для учнів початкової школи з рас	245
Симоненко І.А. Мовна компетентність як складова інклюзивної компетентності здобувачів освіти в системі нової української школи	247
Тимчишин Д., Галука О.С. Проблеми впровадження інклюзивної освіти в умовах нової української школи	248
Ткачук К., Ляшко В.В. Корекція та розвиток мисленневих операцій у школярів з порушеннями мовлення в умовах інклюзивного навчання	250
Топольницька Ю.С. Створення оптимального освітнього середовища для здобувачів освіти з вадами зору на заняттях англійської мови ігровими засобами технології “team building” в новій українській школі	252

Хіля А. Елементи неперервності освітнього процесу: компетентності, технологія, інклюзія 254

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У КОНТЕКСТІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ**

Грибенюк К., Лозенко А.П. Проблеми підготовки студентів спеціальності «початкова освіта» до реалізації елементів технологій індивідуалізованого навчання	256
Корзун О., Дубровська Л.О. Теоретичні питання формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів початкової школи	257
Короткова Ю., Сташук О. О. Критерії та показники рівнів розвитку правової компетентності здобувачів вищої освіти педагогічних та соціальних спеціальностей	259
Липко І., Вінник Т.О. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи до реалізації проєктної діяльності	262
Паустовська Ю., Іванюк Г.І. Готовність вчителя до впровадження в освітній процес початкової школи дослідницьких методів навчання	265
Петрук М., Шевченко В.В. Психологічні особливості адаптації та мотивації студента-психолога на початку його професійної діяльності	267
Рихлова І., Денисенко В. В. Історико-теоретичні засади професійної іміджології	268
Фульмес І., Кость С.П. Професійне спілкування педагога закладу дошкільної освіти: загальна характеристика	270